

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (Αύγουστος 2007)

Συγγραφέας: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΒΡΟΥΖΙΩΤΗΣ

Είναι γεγονός ότι ένα από τα πλέον σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα της σύγχρονης κοινωνίας, τουλάχιστον στις μεσογειακές χώρες, είναι τα αστικά λύματα και η παραγόμενη λάσπη των βιολογικών καθαρισμών. Η έλλειψη στρατηγικής σε αυτό το ζήτημα οδηγεί σε πλείστα προβλήματα. Το μεγάλο αυτό θέμα, το οποίο και στη χώρα μας έχει λάβει σοβαρές διαστάσεις, δεν είναι δυνατόν να επιλυθεί όσο η αντιμετώπισή του παραμένει αποσπασματική και ευκαιριακή. Την ίδια στιγμή επιστήμονες άλλων επιστημονικών περιοχών προβάλλουν απαισιόδοξα μοντέλα αναφορικά με τη διαθεσιμότητα υδατικών πόρων και ιδιαίτερα αρδευτικού νερού για τα επόμενα χρόνια.

Το θέμα γενικότερα των αποβλήτων και όσων παράγονται μέσα από τις διαδικασίες λειτουργίας των βιολογικών καθαρισμών είναι ανάγκη πλέον να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο μιας νέας, βιώσιμης περιβαλλοντικής στρατηγικής απόλυτα φιλικής προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Μια τέτοια στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα σύγχρονο σχεδιασμό ανά αστικό κέντρο, όπου θα λειτουργούν βιολογικοί καθαρισμοί, ώστε τα αστικά επεξεργασμένα λύματα και οι λάσπες δεν θα αποτελούν μια αρνητική κατάσταση αλλά θα συνεισφέρουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση περιοχών και θα αποτελούν πρακτική άρδευσης και λίπανσης φυτικών ειδών.

Σήμερα η επιστημονική κοινότητα γνωρίζει επακριβώς τα όρια της ασφαλούς επαναχρησιμοποίησης των εκροών σε εδάφη και καλλιέργειες (πρόσφατες οι εκδοθείσες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας). Επομένως είναι σαφές ότι ο κάθε δήμος μικρός ή μεγάλος θα πρέπει να προχωρήσει σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό, ώστε τα απόβλητα να μην αποτελούν πεδίο διαμάχης αλλά πηγή αναδημιουργίας για προεπιλεγμένες περιοχές εφαρμογής.

Η βασική και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή διαχείριση σε εδάφη εκροών είναι ο συνεχής έλεγχος της χημικής και της μικροβιολογικής σύστασης των εκροών και της λάσπης. Βέβαια για την επαναχρησιμοποίηση της λάσπης θα πρέπει να

δημιουργηθούν οι συνθήκες αραίωσής της στο εδαφικό υπόστρωμα, ζήτημα που είναι δυνατόν να επιτευχθεί από την προεπαναχρησιμοποίησή της μέσα από διαδικασίες ιδιαίτερα φιλικές για το περιβάλλον, όπως για παράδειγμα η χρήση γαιοσκωλήκων.

Σήμερα η έρευνα πάνω σε αυτό το επιστημονικό θέμα έχει προχωρήσει. Προωθούμε την έρευνα άρδευσης φυτικών ειδών, αλλά και κηπευτικών εντός θερμοκηπίου στην περιοχή του Αγρινίου με θετικά αποτελέσματα για την επαναχρησιμοποίηση. Η όλη ασφαλής επαναχρησιμοποίηση είναι σήμερα δυνατή και ταυτόχρονα μία από τις μοναδικές λύσεις για τη σύγχρονη κοινωνία.

Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός της επαναχρησιμοποίησης ανά δήμο θα δώσει τη δυνατότητα στη συνέχεια ενός γενικότερου σχεδιασμού ανά νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και περιφέρεια. Τα παραδείγματα άλλων χωρών με σαφώς μεγαλύτερα προβλήματα έλλειψης και ακαταλληλότητας αρδευτικού νερού, μας δείχνουν το δρόμο για την προσδοκώμενη από όλους μας περιβαλλοντική αναβάθμιση και αποκατάσταση περιοχών και εκτάσεων, αλλά και για την αντιμετώπιση του φαινομένου της λειψυδρίας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 25 Αυγούστους 2007, σ. Α11.